

Helgelandskraft AS
v/ Torkil Nersund
8654 MOSJØEN

Vår dato: **08 NOV 2012**

Vår ref.: NVE 200700440-68 kv/maca

Arkiv: 312 /153.ZZ

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Marit Carlsen

NVEs vedtak – Søknad fra Helgelandskraft AS om planendring for Øvre Forsland kraftverk, Leirfjord kommune

Helgelandskraft AS har i søknad datert 27.4.2012 bedt om tillatelse til endring av planene for Øvre Forsland kraftverk. De omsøkte endringene angår adkomstveien til kraftverket. NVE ga 16.12.2011 konsesjon til bygging av Øvre Forsland kraftverk i Forslandselva. NVE har i tillegg i sitt "Bakgrunn for vedtak" (KV-notat nr. 22/2011) presisert hvordan kraftverket og de tilhørende anlegg skal bygges og hva som ligger til grunn for de fastsatte vilkår.

Planendringssøknaden har vært på en begrenset høring til de parter som tidligere har uttalt seg til konsesjonssøknaden. Helgelandskraft har kommentert uttalelsene.

Det har fremkommet nye opplysninger i saken. Leirfjord kultiveringsanlegg er etablert for reetablering av laks etter rotenonbehandling av vassdrag i regionen. Kultiveringsanlegget henter vann fra Dalvatnet og er avhengig av god og sikker vannforsyning. Etablering av kaianlegg og anleggstransport med båt og lekter over Dalvatnet, som konsesjonsgitt, fremstår i lys av de nye opplysningene som lite heldige. På tross av at de nye planene innebærer noe større arealbeslag og en lenger vei, mener NVE at hensynet til vannkvaliteten i Dalvatnet veier opp for dette. Vi legger vekt på at veien ikke må stenge for trekkveier for rein og at veien stenges med bom på egnet sted for å hindre motorisert ferdsel innover i Forslandsdalen. Kryssing av bekker skal gjøres på en slik måte at det ikke medfører vandringshinder for fisk.

NVE innvilger Helgelandskrafts planendringssøknad, med forutsetning om at veien bygges etter alternativ A, der ny vei tilknyttes eksisterende vei ved Langforsen. Tillatelsen gis på fastsatte vilkår.

Om søknaden

Helgelandskraft AS (HK) har i søknad datert 27.4.2012 bedt om tillatelse til endringer av planene for Øvre Forsland kraftverk. Konsesjon til bygging av Øvre Forsland kraftverk ble gitt av NVE 16.12.2011. Konsesjonen er gitt på fastsatte vilkår, og KV-notat nr. 22/2011 "Bakgrunn for vedtak" gir i tillegg

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

føringer for og presiseringer av hvordan kraftverket og de tilhørende anlegg skal bygges og hva som ligger til grunn for de fastsatte vilkår.

I KV-notat nr. 22/2011 er det presisert at konsesjonen til Øvre Forsland kraftverk gis med forutsetning om at adkomstveien legges fra den sydøstlige enden av Dalvatnet og videre nord for elva i Forslandsdalen frem til kraftverket, slik som beskrevet i konsesjonssøknaden (5.9.2007). Det ble blant annet lagt vekt på at adkomstveien ikke skulle tilkoples eksisterende veinett for å unngå stor økning i trafikk innover dalen, først og fremst av hensyn til reindrift, men også for å redusere graden av inngrep i landskapet. Det ble opprinnelig lagt frem at transport i nordre og ytre del av Forslandsdalen skulle gjennomføres ved hjelp av båt eller lekter over Dalvatnet.

HK har søkt om endring av planene for adkomstveien. De ønsker sammenhengende adkomstvei fra utløpet av Dalvatnet til Øvre Forsland kraftverk. De ønsker å krysse Forslandelva med bro rett nedstrøms den eksisterende dammen i Dalvatnet for deretter å føre veien på sørsiden av Forslandselva helt frem til kraftverket. Alternativt søker HK om å føre veien forbi Dalvatnet, videre sør for Forslandselva ned til Forslandsvatnet. HK skriver i planendringssøknaden at de prioriterer de to løsningene likt. Kart som viser konsesjonsgitt og nye, omsøkte veitraseer er gitt i vedlegg 1.

Bakgrunnen for at planendringen fremmes er hovedsakelig at arbeider i og transport over Dalvatnet kan medføre betydelige negative konsekvenser for et etablert kultiveringsanlegg for laksefisk og innlandsfisk i nedre del av Forslandsvassdraget. I tillegg vil en sammenhengende vei gi driftsfordeler både i anleggs- og driftsfasen. HK mener at sammenhengende vei vil medføre bedre tilgjengelighet, som er positivt med tanke på rekreasjon og friluftsliv. I søknaden opplyses det om at minnelig avtale er inngått med reinbeitedistriktet der også muligheten for sammenhengende vei er akseptert. HK mener at reinbeitedistriktet foretrekker vei på sørsiden av dalen sammenliknet med den konsesjonsgitte løsningen på nordsiden.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. Søknaden ble 15.5.2012 sendt på høring til de parter som tidligere har uttalt seg til planene, samt relevante parter slik det fremkommer av planendringssøknaden. Høringsfristen ble satt til 25.6.2012.

Leirfjord kommune uttaler i brev datert 25.6.2012 at de er positive til den omsøkte endringen. Kommunen ønsket i utgangspunktet en egen reguleringsplan for tiltaket og forutsetter i sin uttalelse at forhold knyttet til regulering av motorferdsel og tilrettelegging for friluftsliv blir ivarettatt på en tilfredsstillende måte og mer i detalj enn beskrevet i planendringssøknaden. Kommunen ber om utdyping av forventede konsekvenser i en driftsfase, da de vurderer at publikums tilgang til Forslandsdalen vil bli vesentlig enklere og trafikken ut og inn av dalen vil øke betraktelig dersom planendringen tillates.

En sammenhengende vei vil etter kommunens vurdering åpne for at syklister, barnefamilier, personer med nedsatt funksjonsevne og andre friluftsbukere som er avhengige av tilrettelegging vil kunne benytte området i en helt annen grad enn slik det er i dag, og at dette vil være en positiv utvikling. De mener dette vil være gjeldende både i sommer- og vinterhalvåret. Kommunen ber om detaljer omhandlende informasjonsskilt, avfallshåndtering, rasteplasser og rydding av skog/åpning av terreng blir behandlet på tilfredsstillende vis.

Kommunen ønsker ikke å åpne for motorisert ferdsel ut over de behov HK vil få i forbindelse med drift og vedlikehold og de behov grunneierne har i forbindelse med jord- og skogbruksdrift. For å hindre allmennhetens motoriserte ferdsel innover Forslandsdalen ber kommunen om at det settes opp fysisk stengsel i forbindelse med den nye veitraseen, uten at det er til hinder for gående eller syklende.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) uttaler seg til planendringen i brev datert 30.6.2012. DN viser til avtale fra 2009 mellom HK, Statkraft og DN om overtakelse, opprusting og drift av Leirfjorden kultiveringsanlegg, som er under planlegging som følge av rotenonbehandlingene som nå pågår. I Nordland har bekjempelsen av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* hittil kostet om lag en halv milliard kroner. Målet er å reetablere fiskebestandene. Dette gjøres blant annet ved å oppbevare og oppformere naturlig genvariasjon hos berørte bestander ved bruk av fiskeanlegg. Vannkilden til kultiveringsanlegget er Dalvatnet. DN er derfor bekymret for de negative konsekvenser anleggsarbeid og transport over Dalvatnet vil medføre for vannkvaliteten til anlegget, og vurderer det som svært viktig at anlegget ikke utsettes for unødig risiko. DN var opprinnelig i mot en bygging av Øvre Forsland kraftverk, men ser positivt på de endringene som nå omsøkes, på tross av at den nye veitraseen vil medføre større arealbeslag, større landskapsinngrep og noe mer bortfall av inngrepsfrie områder (INON). DN forutsetter at det ved veikryssinger og anleggsarbeid tas hensyn og blir iverksatt tiltak for å sikre ivaretagelse av eventuelle forekomster av elvemusling, og at bygging av broer og kulverter gjennomføres på en slik måte at det ikke oppstår vandringshindre for fisk eller andre vanntilknytt, vandrende arter.

Reindriftsforvaltningen Nordland fraråder sterkt i sin uttalelse datert 25.6.2012 at bygging av den fire kilometer lange adkomstveien tillates. Veien vil i følge reindriftsforvaltningen berøre tidlig vårbeiteareal og flyttlei (begge særverdiområder) innenfor Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. De presiserer at dersom veien bygges slik at den sperrer for flytting eller naturlig trekk av rein, vil den være i strid med reindriftslovens § 22. Reindriftsforvaltningen legger vekt på at en adkomstvei ikke bør ha tilknytning til eksisterende veinett fordi det vil åpne for allmenn ferdsel innover i Forslandsdalen. Dersom det gis tillatelse til ny veitrasé, krever Reindriftsforvaltningen at det settes krav om stenging med bom og at detaljplanleggingen involverer parter fra reindriftsinteressene.

Samediggi / Sametinget uttaler i brev av 21.6.2012 at tiltaket ikke vil komme i konflikt med automatisk fredete, samiske kulturminner og at det ikke er nødvendig med ytterligere befaringer i området. De minner samtidig om pliktene i kulturminneloven § 8 annet ledd. De ber videre om at det tas hensyn til de tre registrerte kulturminnene på Stormoen. Sametinget påpeker at Forslandsdalen er mye brukt i forbindelse med reindrift og at det passerer flere flyttleier gjennom området, som ikke må stenges, med henvisning til reindriftslovens § 1 andre ledd. Sametinget forutsetter at det føres en tett og åpen dialog mellom utbygger og berørte reineiere, og at det i anleggsfasen tas hensyn til reindriftas bruk av området. De krever videre at den omsøkte veien må stenges med bom og at føres en restriktiv politikk for bruk av veien for å redusere konsekvensene for reindrifta.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

HK har via e-post 23.8.2012 kommentert høringsuttalelsene på følgende måte:

"Direktoratet for naturforvaltning er positive til omsøkt planendring med tanke på redusert risiko for reetableringsprosjektet i forbindelse med gyrobehandlingen i Vefsnregionen. De negative konsekvensene for andre fagtema vurderes samtidig ikke å øke vesentlig i forhold til de løsningene som allerede er omsøkt.

Leirfjord kommune er positiv, men etterlyser mer detaljerte planer for bruken av området. Forhold som kommunen etterlyser vil komme i detaljplan som kommunen naturlig bør være høringspart til.

Sametinget har noen generelle betraktninger knyttet til samisk arealbruk og reindrift. De påpeker at selv om tiltaket ikke er så omfattende i seg selv må man gjøre en vurdering av tiltakets kumulative karakter.

Reindriftsforvaltningen går i mot bygging av sammenhengende vei og begrunner dette med konflikt med flyttlei og økt ferdsel.

HelgelandsKraft har gjennom flere møter med aktuelle reinbeitedistrikt god kjennskap til bruken av området og basert på distriktets uttalelse stiller vi oss noe undrende til innsigelsen fra forvaltningen. Den konsesjonsgitte veien i sørhellingen på nordsiden av Forslandsdalen er av distriktet selv påpekt som det viktigste området i Forslandsdalen fordi det først blir snøfritt og derfor området som reinen bruker tidlig vår. En flytting av adkomstveien fra nord til sør i indre deler av Forslandsdalen er derfor ønsket av reinbeitedistriktet. Av reindrifkartet kan man se at omsøkt løsning i planendringssøknaden er i mindre konflikt med flyttleier i Forslandsdalen enn opprinnelig løsning. Terrenget er også slik at det på nordsiden er mer kupert slik at det blir større behov for skjæringer og fyllinger.

At sammenhengende vei vil kunne føre til økt bruk i området er riktig, men det er HKs oppfatning at det er sørhellingene som er aktuelle å nytte som tidlig vårland og at det da vil være en klar fordel om veitraseen og tilhørende ferdsel legges på sørsiden av vassdraget. I de perioder hvor det kan forventes mest ferdsel, sommer/høst og eller på god skiføre vinterstid vil konflikten med reindriften være liten.

Det må også tas med i betrakningen til nå har vært flere år mellom hver gang dalen har vært nyttet av distriktet/sidaen samt det faktum at reinantallet for tiden er langt under det som er beregnet som kapasiteten til distriktet/sidaen.

Helgelandskraft er i god dialog med aktuelt reinbeitedistrikt og har inngått minnelig avtale om utbyggingen. Dette omfatter også veiforbindelse slik det fremgår av planendringen. Reinbeitedistriktet vil også få innsyn og muligheter til å gi innspill til detaljutformingen av anlegget. ”

HK har i tillegg videresendt til NVE brev fra Veterinærinstituttet datert 20.6.2012. I brevet skriver Veterinærinstituttet at Leirfjord kultiveringsanlegg vil utgjøre en avgjørende del av reetableringen av laksebestanden i regionen. De uttrykker bekymring for all gravevirksomhet i, bygging ved, eller båtfrakt på Dalevatnet da dette vil kunne påvirke kvaliteten på vannet som skal benyttes i kultiveringsanlegget. Etablering av brygger og mudring vil i følge Veterinærinstituttet medføre bevegelse i gamle bunnsedimenter som utgjør risiko for frigivelse av metallioner, som kan være meget skadelige for fisk. De hevder det er vanskelig å gjøre effektive tiltak for å motvirke slike skader.

Vurdering av planene og de innkomne uttalelsene

Søknaden med konsekvensvurderinger

Leirfjord kommune har uttalt at konsekvensvurderingene ikke er tilfredsstillende. De har bedt om utdyping av forventede konsekvenser i en driftsfase, da de vurderer at publikums tilgang til Forslandsdalen vil bli vesentlig enklere og trafikken ut og inn av dalen vil øke betraktelig dersom planendringen tillates. Helgelandskraft mener at de forhold som kommunen etterlyser vil bli belyst og diskutert gjennom detaljplanleggingen. Detaljplanen skal godkjennes av NVE og kommunen vil være en naturlig høringspart i forbindelse med godkjenning av planen.

NVE mener at søknaden med de vedlagte konsekvensvurderinger sammen med høringsuttalelsene og søkers kommentarer til disse er tilfredsstillende for å kunne ta stilling til søknaden.

Omsøkte alternativer

Det er omsøkt to alternativer for ny veitrasé:

Alternativ A går ut på å bygge ny vei fra området ved Langforsen, gjennom Forslandsdalen sør for Forslandselva helt frem til Øvre Forsland kraftverk. Veien er tenkt tilknyttet eksisterende veinett ved

hjelp av ny bru over Langfossen. Brua er tenkt bygget et stykke nedenfor eksisterende dam ved Dalvatnet. I følge søknaden vil veien bli ca. 4 km lang.

I alternativ B fortsetter veien på sørsiden av elva nedstrøms Langfossen helt ned til Storfossen, der elvekryssingen kan skje over eksisterende bru. Veien vil etter dette alternativet bli ca. 5 km lang.

Planene er vist på kart gjengitt i vedlegg 1.

Leirfjord kultiveringsanlegg

Det har tilkommet nye opplysninger i saken siden søknaden om bygging av Øvre Forsland kraftverk ble behandlet. Det oppgis i planendringssøknaden at Leirfjord kultiveringsanlegg er etablert ved utløpet av Forslandsvatnet. Bakgrunnen for etableringen av anlegget er rotenonbehandlingen av vassdrag i Vefsnregionen. Det er overført rogn som skal klekkes for å produsere ettårsmolt for utsetting i 2013. Det er nå behov for utvidelse av Leirfjordanlegget, noe som skal være på plass i løpet av 2012. Dalvatnet er valgt som vannkilde til anlegget på grunn av sikker tilgang på vann av høy kvalitet. Inntakene til vannforsyningen vil i følge søknaden bli direkte berørt av de anleggsarbeidene og den båttransporten i Dalvatnet som vil bli en realitet hvis planen gjennomføres etter den gjeldende konsesjonen.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) har uttalt at de er bekymret for de negative konsekvenser anleggsarbeid og transport over Dalvatnet kan medføre for vannkvaliteten til kultiveringsanlegget, og vurderer det som svært viktig at anlegget ikke utsettes for unødig risiko. DN ser positivt på de endringene som nå omsøkes, på tross av at den nye veitraseen innebærer større arealbeslag, landskapsinngrep og bortfall av inngrepsfrie naturområder (INON).

I brevet fra Veterinærinstituttet kommer det frem at Leirfjord kultiveringsanlegg vil utgjøre en avgjørende del av reetableringen av laksebestanden i regionen. Instituttet uttrykker også bekymring for arbeider i og båtfrakt over Dalevatnet, slik den konsesjonsgitte løsningen vil medføre, fordi det kan påvirke kvaliteten på vannet som skal benyttes i kultiveringsanlegget. Mudring og etablering av brygger vil i følge Veterinærinstituttet medføre bevegelser i gamle bunnsedimenter som utgjør en risiko for frigivelse av metallioner. Dette kan i følge dem være meget skadelige for fisk, og de hevder det er vanskelig å gjøre effektive tiltak for å motvirke slike skader.

NVE var ikke kjent med planene om kultiveringsanlegget da søknaden om konsesjon til bygging av Øvre Forsland kraftverk ble behandlet. Rotenonbehandling av vassdrag i Norge er generelt en viktig jobb for å få bukt med parasitten *Gyrodactylus salaris*, som er en trussel mot landets villaks. Hensynet til laksestammene er generelt viktige forhold som det legges stor vekt på blant annet ved vurdering av om vassdrag skal bygges ut for kraftproduksjon. At både DN og Veterinærinstituttet har involvert seg i denne planendringssøknaden mener NVE viser at Leirfjord kultiveringsanlegg utgjør en betydelig del av reetableringen av laksebestanden i regionen.

Landskap og friluftsliv

Planene innebærer bygging av en ca. fire kilometer lang vei i Forslandsdalen på sørsiden av elva, enten til Langfossen (alternativ A) eller helt ned til Storfossen (alternativ B). Landskapet er variert, og i følge konsekvensvurderingen vil det være utfordrende å krysse ravinekløfter og fjellhammerer. Området er relativt lite brukt til friluftsliv. Veien vil bli lenger enn opprinnelig planlagt og innebære et noe større bortfall (0,8 km²) av inngrepsfrie områder (INON, sone 2), men vil bli mindre synlig i landskapet ifølge konsekvensutredningen. Ved kryssing av Mølnhusbekken, Bjønåga og Forslandselva er det planlagt å bygge bruer, mens småbekker er tenkt krysset ved hjelp av kulverter. Inngrepet vil stedvis oppleves som dominerende. Leirfjord kommune uttaler at et sammenhengende veinett innover Forslandsdalen vil åpne

for at syklistere, barnefamilier, personer med nedsatt funksjonsevne og andre friluftsbukere som er avhengige av tilrettelegging vil kunne benytte området i en helt annen utstrekning enn slik Forslandsdalen blir brukt i dag. Kommunen ser på dette som en positiv utvikling. De påpeker at det ikke er ønskelig å åpne for motorisert ferdsel ut over de behov HK vil ha i forbindelse med drift og vedlikehold av vannkraftverket, og de behov grunneierne har i forbindelse med jord- og skogbruksdrift.

Den planlagte veien vil etter NVEs vurdering stå frem som et betydelig inngrep i Forslandsdalen og vil stedvis forringe landskapsopplevelsen. Alternativ B innebærer et større landskapsinngrep enn alternativ A. Forslandsdalen vil med ny vei bli mer tilgjengelig for en større brukergruppe og potensielt bidra til flere brukere av området. NVE legger vekt på at en vei innover Forslandsdalen ikke åpnes for motorisert ferdsel ut over de nødvendige behov som konsesjonæren vil ha. Dersom veien bygges etter alternativ A, med ny bru over Langforsen, vil det etter vår vurdering være en god løsning å plassere en bom ved innkjøringen til brua, slik at den hindrer muligheten for å kjøre rundt bommen og på den måten omgå et forbud mot motorisert ferdsel. Brua vil utgjøre et synlig inngrep, men i et område som allerede er preget av tekniske inngrep som vei og dam, og vi mener at en ny bru over Langforsen ikke vil forringe landskapet i nevneverdig grad. Veien, kulvertene, bruene og andre tilhørende inngrep innover i Forslandsdalen må bygges på en så skånsom måte som mulig, slik at landskapet ikke forringes mer enn nødvendig. Alternativ A er etter vårt syn det alternativet som vil gi minst negative konsekvenser for landskap og friluftsliv.

Reindrift

Tiltaket planlegges innenfor driftsområdet til Røssåg/Toven reindbeitedistrikt. Det aktuelle området er relativt mye brukt og verdien er vurdert til å være stor til middels for reindrift. I følge søknaden og konsekvensvurderingen er sørsiden av dalen mindre attraktiv for reindriften, og en vei innover i dalen kan forenkle drivingen. Dersom veien åpner for stor aktivitet innover i dalen vil det kunne få virkninger for reindriften. De direkte arealtapene vil være av begrenset omfang.

Reinsbeitedistriktet har ikke uttalt seg til planendringssøknaden, men reindriftsforvaltningen har uttalt at de er i mot planene. De begrunner dette med at planene vil berøre tidlig vårbeiteareal og flyttlei. Begge disse er særverdiområder for reindriften og er viktige å ta hensyn til. Både reindriftsforvaltningen og Sametinget presiserer at dersom veien bygges, må den anlegges der hvor den kan sperre for flytting eller naturlig trekk av rein, fordi den da vil være i strid med reindriftslovens § 22. Reindriftsforvaltningen og Sametinget mener at det bør settes krav om at veien stenges med bom og at detaljplanleggingen involverer representanter for reindriftsinteressene. HK mener selv at de er i god dialog med det aktuelle reinbeitedistriktet. De opplyser om at de to partene har inngått minnelig avtale om utbyggingen.

NVE legger vekt på at veien ikke må sperre for trekk eller flytt av rein og at så lite som mulig av de viktige vårbeitearealene blir berørt. Dette er hensyn som må vektlegges når den eksakte veitraséen bestemmes gjennom detaljplanen. Vi legger også vekt på at veien må stenges med bom på egnet sted for å hindre motorisert ferdsel innover i Forslandsdalen. HK må så langt det lar seg gjøre involvere reinbeiteinteressene gjennom detaljplanleggingen. Bygging etter alternativ B vil medføre et større arealbeslag. Arealet er registrert som beiteområder og det er registrert en flyttlei over Storforsen. NVE vurderer derfor at alternativ A vil medføre minst negative konsekvenser for reindrift.

Naturmiljø

I følge konsekvensutredningen til planendringssøknaden er det ikke registrert prioriterte naturtyper i det aktuelle området. Veien vil gå gjennom en elvevifte ved Mølnhusklumpen, som i følge Naturbasen (Direktoratet for naturforvaltning) er en viktig naturtype ut fra geologiske og botaniske vurderinger. Det er observert jaktfalk, som på norsk rødliste er oppført som nær truet (NT). Vegetasjonen som vil bli

berørt har liten verdi, både i seg selv og som biotop for fugl. Bygging av vei i sørsiden av Forslandsdalen er vurder til å medføre mindre konsekvenser for fisk enn den konsesjonsgitte løsningen i nordsiden av dalen. Konsekvensene for naturmiljø er vurdert til å bli i samme størrelsesorden – liten til middels negativ – som den konsesjonsgitte løsningen.

DN ber om at det tas hensyn til eventuelle forekomster av elvemusling og at tiltak blir iverksatt for å sikre ivaretagelse av denne arten dersom det er aktuelt. De ber videre om at nødvendige broer og kulverter planlegges og bygges på en slik måte at det ikke oppstår vandringshindre for fisk eller andre vanntilknyttede, vandrende arter.

NVE støtter innspillene fra DN og viser til gjeldende konsesjon for Øvre Forsland kraftverk og tilhørende bakgrunnsdokument (KV-notat nr. 22/2011), der disse forholdene er kommentert. Veien vil krysse elvevifta uansett hvilket alternativ som velges. Det antas heller ikke å være av betydning for jaktfalk om veien anlegges etter alternativ A eller B, eller om opprinnelig løsning opprettholdes. NVE legger vekt på at alternativ A vil berøre mindre arealer enn alternativ B, og mener derfor alternativ A trolig vil være det alternativet som medfører minst konsekvenser for naturmiljøet.

NVEs vurdering

Det er tilkommet nye opplysninger i saken. NVE mener at hensynet til Leirfjord kultiveringsanlegget for fisk fremstår som så viktig at kaianlegg og båttransport over Dalvatnet ikke lenger fremstår som en god løsning. Den omsøkte planendringen støttes av Leirfjord kommune, DN og Veterinærinstituttet. Reindriftsforvaltningen er negative til planene.

Planene vil etter alternativ A innebære anleggelse av ca. fire kilometer vei på sørsiden innover i Forslandsdalen. Dette er om lag to kilometer lenger enn det som ble beskrevet i den opprinnelige konsesjonssøknaden, der veien skulle gå på nordsiden i dalen. Det oppgis i planendringssøknaden at terrenget på sørsiden er mindre kupert og at det her vil bli et mindre behov for skjæringer og fyllinger. Dersom veien bygges etter alternativ A, unngås kaianleggene i Dalvatnet, men det må bygges en bru over Langforsen nedenfor dammen i Dalvatnet. Dette er imidlertid et område som allerede er preget av tekniske inngrep. Planene etter alternativ B innebærer flere kilometer med vei og er etter NVEs vurdering en dårligere løsning enn alternativ A. Vi anser alternativ A som mest gunstig også fordi vi mener at en veibom ved begynnelsen av den nye brua over Langforsen vil kunne hindre motorisert ferdsel på en god måte. Med en bom som stenger veien over brua vil det være vanskelig å komme rundt bommen med motoriserte kjøretøy. Å unngå motorisert ferdsel innover Forslandsdalen er et viktig tema som må behandles tilfredsstillende gjennom detaljplanene.

NVE mener at en veibygging etter alternativ A vil innebære større inngrep enn den konsesjonsgitte løsningen, men av hensyn til vannkvaliteten i Dalvatnet, som er av stor betydning for Leirfjord kultiveringsanlegg mener vi at det er en bedre løsning enn det som er beskrevet i gjeldende konsesjon. At veien etter de nye planene trolig vil legge til rette for friluftsliv er en positiv tilleggseffekt. Vi legger vekt på at veien stenges med bom slik at motorisert ferdsel hindres. Dispensasjon kan i særskilte tilfeller innvilges av kommunen etter søknad. Særskilte tilfeller kan eksempelvis være oppkjøring av skiløyper. Ved behandling av søknader om fritak fra ferdselsforbudet skal det tas hensyn til om fritaket medfører uakseptable konsekvenser for reindriften. Det skal for øvrig tas hensyn til reindrift gjennom planleggingen og gjennomføringen av planene.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Helgelandskraft AS kan bygge vei inn til Øvre Forsland kraftverk slik det er beskrevet i planendringssøknaden datert 27.4.2012, etter alternativ A.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Det skal utarbeides en detaljplan som nærmere beskriver gjennomføringen av tiltaket. Planen skal oversendes NVEs regionkontor som også skal ha beskjed når arbeidene er avsluttet.
- Veien skal stenges med bom ved ny bro over Langforsen, for å forhindre motorisert ferdsel i Forslandsdalen.
- Motorisert ferdsel på veien er kun tillatt for konsesjonæren, og bare i forbindelse med nødvendig anleggsarbeid, drift og vedlikehold. Annen motorisert ferdsel er ikke tillatt. Dispensasjon kan i særskilte tilfeller innvilges av kommunen etter søknad.
- Det skal ved planlegging og bygging tas hensyn til reindriftsinteressene i området.
- Kryssing av bekker skal gjøres på en slik måte at det ikke medfører vandringshinder for fisk.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at Helgelandskraft AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Vi presiserer at vilkårene i vassdragskonsesjon til Øvre Forsland kraftverk av 16.12.2011 fortsatt er gjeldene.

Om klage og klagerett

Vedtaket kan påklages innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE; nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Kopi: Adresseliste (høringsparter)
Intern kopi: KM Region Midt v/ Morten Kielland

Adresseliste

Fiskeridirektoratet, Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen

Leirfjord kommune, Leland, 8890 LEIRFJORD

Reindriftsforvaltningen i Nordland Sjøgt. 78, 8200 FAUSKE

Organisasjonen Vern Leirelvvassdraget; v/Ole Hermann Mathisen, 8890 LEIRFJORD

Kjetil Martinsen Vatne, 8890 LEIRFJORD

Leirfjord Bondelag v/Kaare Lundgaard, Tovås, 8890 LEIRFJORD

Leirfjord Jeger og Fiskerforening, Levang, 8890 LEIRFJORD

Havforskningsinstituttet, Postboks 1870 Nordnes, 5817 BERGEN

Toven Reinbeitedistrikt v / Leif Aksel Renfjell, 8890 Leirfjord

Fylkesmannen i Nordland - Miljøvernavdelingen, 8002 BODØ

Nordland fylkeskommune - Kultur- og miljøavdeling, Fylkeshuset, 8048 BODØ

Leirfjord SV v/ Ragnhild K. Svarstad, Simsø, 8890 LEIRFJORD

Norges naturvernforbund avd. Nordland, Pb 1447, 8602 MO I RANA

Finn Bjørsvik, Kirkelia, 8890 LEIRFJORD

Leira Grendelag, Leira, 8890 LEIRFJORD

Sigurd Hoff, 8890 LEIRFJORD

Sametinget, Avdeling for rettigheter, næring og miljø, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 Karasjok

Statkraft, Postboks 200, Lilleaker 0216 Oslo

Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Veterinærinstituttet, Seksjon for miljø- og smittetiltak, Tungasletta 2, 7485 Trondheim